| | |
|---|---|
| **TÒA ÁN NHÂN DÂN**<br>**HUYỆN L**<br>**TỈNH BẮC GIANG** | **CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** |
| Số: 01/2024/QĐST-VDS | *L, ngày 15 tháng 01 năm 2024* |

# QUYẾT ĐỊNH
# SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

**V/v Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi**

## TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LỤC NGẠN, TỈNH BẮC GIANG

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Linh.

***Thư ký phiên họp:*** Ông Diệp V Vĩ - Thư ký Tòa án.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện L, tỉnh Bắc Giang tham gia phiên họp:*** Ông Hoàng Trung Kiên - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 01 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện L, tỉnh Bắc Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 16/2023/TLST-VDS ngày 19 tháng 10 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi". Theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 16/2023/QĐST-VDS ngày 08 tháng 01 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà Bùi Thị L, sinh năm 1971 (Có mặt).

Nơi cư trú: Thôn Đ, xã M, huyện L, tỉnh Bắc Giang.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự:*

1. Ông Bùi Hồng C, sinh năm 1970 (có đơn vắng mặt).
2. Anh Bùi Tiến V, sinh năm 1992 (có đơn vắng mặt).

Đều cư trú: Thôn Đ, xã M, huyện L, tỉnh Bắc Giang.

## NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

*Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Bùi Thị L trình bày:*

Con trai bà là Bùi V Hải, sinh năm 1995 trú tại thôn Đ, xã M, huyện L, tỉnh Bắc Giang là con thứ 2/2 của bà và ông Bùi Hồng C. Hải chậm phát triển về thể chất và tâm thần từ lúc mới sinh; Bị câm điếc, nhận thức và tư duy không ổn định; Thường xuyên bị co giật khi thay đổi thời tiết; Việc giao tiếp bằng lời nói không được bình thường, không đi học, không biết chữ, không lấy vợ. Hải đang ở cùng với bố mẹ, không có khả năng để nuôi sống được bản thân, hiện đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội dành cho người tàn tật, tâm thần. Nay bà đề nghị Tòa án tuyên bố Bùi V Hải là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi như kết luận của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền núi Phía Bắc và đề nghị Tòa án chỉ định bà (mẹ đẻ của Hải) là người giám hộ cho anh Bùi V Hải.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông Bùi Hồng C, anh Bùi Tiến V đều có đơn giải quyết vắng mặt và trình bày ý kiến thống nhất với yêu cầu của bà Bùi Thị L về việc đề nghị Tòa án tuyên bố anh Bùi V Hải là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi như kết luận của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền núi Phía Bắc và đề nghị Tòa án chỉ định bà Bùi Thị L (là mẹ đẻ) là người giám hộ cho anh Bùi V Hải.

Ý kiến của đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp: Việc chấp hành pháp luật của Thẩm phán, Thư ký, những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định. Về nội dung: Yêu cầu của bà Bùi Thị L là có căn cứ, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Bùi V Hải là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định bà Bùi Thị L là người giám hộ cho anh Bùi V Hải. Về lệ phí: Bà Bùi Thị L phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp.

## NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện L, tỉnh Bắc Giang nhận định:

[1] Về quan hệ việc dân sự và thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Bà Bùi Thị L có đơn yêu cầu tuyên bố anh Bùi V Hải có địa chỉ tại thôn Đ, xã M, huyện L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Căn cứ quy định tại khoản 1, Điều 27; điểm a, khoản 2, Điều 35; điểm a, khoản 2, Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự xác định đây là yêu cầu về dân sự, "…Yêu cầu tuyên bố một người hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện L, tỉnh Bắc Giang.

[2] Về sự vắng mặt của những người tham gia tố tụng: Tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự vắng mặt nhưng đã có đơn đề nghị vắng mặt. Căn cứ quy định tại khoản 2, Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[3] Xét yêu cầu của bà Bùi Thị L thấy:

[3.1] Bà Bùi Thị L có quan hệ là mẹ của anh Bùi V Hải. Nay bà L có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hải có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi nên xác định bà L là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền yêu cầu theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ các tài liệu, chứng cứ do người yêu cầu cung cấp tại hồ sơ việc dân sự: Bùi V Hải chậm phát triển về thể chất và tâm thần từ lúc mới sinh, bị câm điếc, nhận thức và tư duy không ổn định, thường xuyên bị co giật khi thay đổi thời tiết; Việc giao tiếp bằng lời nói không được bình thường, không đi học, không biết chữ, không lấy vợ. Hải đang ở cùng với bố mẹ, không có khả năng để nuôi sống được bản thân, hiện đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội dành cho người tàn tật, tâm thần.

[3.2] Ngày 24 tháng 12 năm 2023, Tòa án có Quyết định trưng cầu giám định số 16/2023/QĐ-TA, đề nghị Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc thực hiện giám định sức khỏe tâm thần, giám định xác định năng lực hành vi dân sự đối với anh Bùi V Hải. Ngày 02 tháng 01 năm 2024, Trung tâm

Pháp y Tâm thần Khu vực Miền núi Phía Bắc có Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 01/2024/SKTTTC, kết luận: *"Bùi V Hải, sinh năm 1995 ở thôn Đ, xã M, huyện L, tỉnh Bắc Giang bị câm, điếc bẩm sinh/ chậm phát triển tâm thần vừa. Hiện tại Bùi V Hải có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi"*. Theo quy định tại khoản 1, Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: "*Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần. Toà án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền nghĩa vụ của người giám hộ*". Như vậy có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của bà Bùi Thị L, tuyên bố anh Bùi V Hải là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là phù hợp với quy định tại Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[3.3] Về chỉ định người giám hộ: Anh Bùi V Hải chưa có vợ, con. Mẹ đẻ anh Hải là bà Bùi Thị L là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có tư cách đạo đức tốt, không phải là người đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Căn cứ Điều 23, Điều 48, Điều 49 của Bộ luật Dân sự năm 2015 xác định bà Bùi Thị L là người giám hộ đương nhiên của anh Bùi V Hải. Quyền và nghĩa vụ của bà Bùi Thị L đối với anh Bùi V Hải được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí: Bà Bùi Thị L phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1, Điều 37- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

## QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 150, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, Điều 48, Điều 49, Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật Dân sự; khoản 1, Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

**1.** Chấp nhận yêu cầu của bà Bùi Thị L. Tuyên bố anh Bùi V Hải, sinh năm 1995; trú tại thôn Đ, xã M, huyện L, tỉnh Bắc Giang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

**2.** Chỉ định bà Bùi Thị L, sinh năm 1970; Địa chỉ: Thôn Đ, xã M, huyện L, tỉnh Bắc Giang (là mẹ đẻ) là người giám hộ của anh Bùi V Hải. Quyền và nghĩa vụ của bà Bùi Thị L đối với anh Bùi V Hải được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

**3.** Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Bùi Thị L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí đã nộp tại Biên lai thu số 0005867 ngày 08 tháng 12 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện L, tỉnh Bắc Giang. Xác nhận bà Bùi Thị L đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

**4.** Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân huyện L, tỉnh Bắc Giang có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận:***
- TAND tỉnh Bắc Giang;
- VKSND tỉnh Bắc Giang;
- VKSND huyện L;
- Chi cục THADS huyện L;
- UBND xã M, huyện L;
- Cổng thông tin điện tử TAND tối cao;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu: HS, VP.

**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Nguyễn Thị Linh**